

Fıkıh Hazinesinden Tercihler “Tercih Fıkhi”

Prof. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Ankara, 2025

Fıkıh Hazinesinden Tercihler “Tercih Fıkıhı”

Yazar

Prof. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

ISBN: 978-625-6444-49-2

1. Baskı

Eylül, 2025 / Ankara

Yayın Satış, Yayınevi, Sertifika No

46683

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 510

Web: grafikeryayin.com

Kapak, Sayfa Tasarımı,

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık

Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Oğuzlar Mahallesi

1396. Cadde No: 6/A

06520 Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

Kitabın hukuksal ve bilimsel sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	11
GİRİŞ	15
I- HÜKMÎ VE HAKİKÎ TEMİZLİK	49
Abdestte Vesvese.....	50
Abdesti Unutmak.....	51
Özür Sahibi Olanların Abdesti.....	52
Özür Sahibi Olanın İmameti.....	53
Abdestli İken Tenasül Uzvuna Dokunmak.....	53
Abdestli İken Kadına Dokunmak.....	54
Az Necasetin Hükmü.....	54
Suya Sinek Düşmesi.....	55
Ma-i Musta'melin Hükmü.....	56
Toprak Dışındaki Maddelerle Teyemmüm Abdesti Almak.....	57
Teyemmüm İle Birden Fazla Farzı Eda Etmek.....	58
Vakit Girmeden Teyemmüm Abdesti Almak.....	58
Cenaze Namazı İçin Teyemmüm.....	59
Cenaze Yıkarken Necaset Çıkması.....	59
Yabani Hayvan Derisini Kullanmak.....	60
Abdestli İken Kan Akması.....	61
Tuvaletin Yönü.....	62
Şehvet Olmaksızın Meni Akması.....	63

Su Olmayan Yerde Eşi İle Birlikte Olmak.....	63
Mukayyed Su ile Temizlik.....	64
II- İBADETLER	65
NAMAZ	67
Kible Yönünde Hata.....	67
Oturarak Namaz Kıldırma.....	67
Yolculukta Vasıta Üzerinde Namaz.....	68
Yolculukta Namazların Kasrı.....	69
İmamın Kadınlara İmamete Niyeti.....	70
Kadınların İmameti.....	71
Seferilik Süresi.....	72
Kaza Borcu Olanın Sünnet Namaz Kılması.....	72
Mushaftan Okuyarak Namaz Kılmak.....	73
Gıyabi Cenaze Namazı.....	74
Erkeğin Eşinin Cenazesini Yıkaması.....	74
Şehide Cenaze Namazı Kılmak.....	75
Vücudun Bir Kısımına Cenaze Namazı.....	75
İntihar Edenin Cenaze Namazı.....	76
Cuma Namazını Birden Fazla Camide Kılmak.....	77
Cuma Namazı İçin Devlet Başkanı İzni.....	77
Cuma Namazında Cemaat Sayısı.....	78
Hastanın Namazı Cem Ederek Kılması.....	79
ORUÇ	80
Unutarak Oruç Bozmak.....	80
Ramazanda Oruçken Bilerek Yemek-İçmek.....	81
Oruç Keffaretinde Tercih İmkânı.....	82
Oruca Gündüz Niyet Etmek.....	82

Nafile Orucun Kazası.....	83
Hasta ve Yolcunun Ramazanda Oruç Tutması.....	84
Orucu Kazaya Bırakma Mazereti Gün İçinde Sona Eren Kişi.....	84
ZEKÂT	86
Çocuğun Malından Zekât.....	86
Zekâtta Havl-i Havelân Şartı.....	87
Vaktinden Önce Zekât.....	88
Fıtır Sadakasının Para Olarak Verilmesi.....	88
Mâlû'd-dimâr Zekâtı.....	89
Zekât Yılı Dolmasına Yakın Malın Telef Edilmesi.....	90
Borcun Zekâta Etkisi.....	91
Balın Zekâtı.....	92
Borç Verilen Paranın Zekâtı.....	93
Zekât Verirken Yanılmak.....	93
Ölenin Zekât Borcu.....	94
Kadının Takısının Zekâtı.....	95
Kadının Eşine Zekât Vermesi.....	96
Müellef-i külûba Zekât.....	96
Öşür Verilecek Ürünler.....	97
KURBAN	98
Kurban Kesim Günleri.....	98
Kurbanın Hükümü.....	99
HAC-UMRE	100
Kadının Hac-Umre Yolculuğu.....	100
İhramlının Gölgenmesi.....	101
İhramdan Çıkarken Saçların Tıraş Edilmesi.....	101

İhramlının Unutarak Koku Sürünmesi.....	102
Müzdelif Vakfesi Zamanı.....	102
Hac Menasikinde Sırada Değişiklik Yapmak.....	103
Hac İle Mükellefiyet Şartı.....	103
Ölenin Yerine Haccetmek.....	104
Bedel Haccına Gidecek Kişi.....	105
İhramlının Yıkanması.....	105
III- YİYECEK-İÇECEK	107
Midye-Karides Yemek.....	107
Hayvan Kesiminde Besmele.....	108
At Eti Yemek.....	109
Vahşileşen Hayvanların Tezkiyesi.....	110
IV- AİLE HAYATI	111
Velisiz Nikâh.....	112
Gizli Nikâh.....	113
Nikâhta Kızın Rızası.....	114
Kadının Evlilik Akdinde Şart Koşması.....	115
Kız Çocuklarının Sünneti.....	115
Küçüklerin Evlendirilmesi.....	116
Ebenin Tek Başına Şهادeti.....	118
Tehdit Altında Yapılan Talak.....	118
Mefkudun Evliliğinin Sona Ermesi.....	120
Sarhoşun Talakı.....	121
Ölüm Hastalığında Boşama.....	122
Öfkeli İken Talak.....	123
Talakta Şüphe Duyan Kişi.....	124
Evli Olmayanın Talakı.....	125

Bir Mecliste Üç Talak	125
Şartlı Talak	126
Süt Kardeşlik	127
Aile İçi Problemlerde Hakemlerin Yetkisi	127
Nafakası Karşılanmayan Kadının Tefrik Talebi	128
İstimna (Mastürbasyon)	129
V- MÜLKİYET HAKKI	131
Bitişik Komşunun Şüf’a Hakkı	131
Ölenin Şüf’a Hakkı	132
Mevat Arazi	133
Âriyetin Tazmini	133
Ecîr-i Müşterekin Sorumluluğu	134
Âriyetin Başkasına Verilmesi	135
Lukatanın Mülk Edinilmesi	136
Ortak Malda Hissenin Hibesi	137
Hibede Kabz Şartı	137
VI- TİCARET HAYATI	139
Kadının Sütünü Satması	140
Müsâkât Ortaklığı	141
Meclis Muhayyerliği	141
Köpek Satışı	142
Kira Akdinde Mirasçıların Hakkı	143
Kira Akdinin Feshi	144
Haram Mal Nakliyesi	144
Muhayyerlik Süresi	145
Muhayyerlik Hakkının Mirasla İntikali	145
Sipariş Akdinin Bağlayıcılığı	146

Kaporalı Satış.....	147
Geç Tahliye Şartlı Satış.....	148
Selem Akdinde Malın Mevcudiyeti.....	148
Selem Akdi İle Hayvan Satışı.....	149
Karz Akdinde Vadenin Bağlayıcılığı.....	150
Ölünün Borçlarına Kefil Olmak.....	151
İhtikâr (Karaborsacılık).....	151
Şarap Fabrikasına Üzüm Satmak.....	152
Köylünün Malını Şehirlinin Satması.....	153
Teâtî Akdi.....	154
Damızlık Hayvanın Kiralanması.....	154
Şirket-i Vücûh.....	155
Sefihin Hacri.....	156
VII- CEZA HUKUKU	157
Âkile.....	157
Zimmînin Malını Telef Etmek.....	158
Kazf Suçunda Af.....	159
Hırsıza El Kesme Cezası.....	159
Katile Tazir Cezası Verilmesi.....	160
VIII- MİRAS	161
Hataen Öldürmede Mirasçı Olmak.....	161
Müslümanın Kâfire Mirasçı Olması.....	161
Zevi'l-erhâmın Mirasçı Olması.....	162
Malın Tamamının Vasiyet Edilmesi.....	163
IX- TESETTÜR	164
Peçe/Yüz Örtüsü.....	164

X- YEMİN	166
Mükrehin Yemini.....	166
Yemin Keffaretinin Para İle Ödenmesi.....	166
Yemin Keffaretinde Oruç Tutulması.....	167
Yemin Keffaretinin Ödenme Şekli.....	167
Ek: 1 Günümüzde Fetva Kurullarının ve Fakihlerin Mezheplerden İstifadeye Bakışı.....	169
Ek: 2 ملخص باللغة العربية.....	174
KAYNAKLAR	177
ÖZGEÇMİŞ	183

ÖN SÖZ

Allah Teâlâ'ya sonsuz hamd ve senâ olsun. Salât ve selâm hidayet rehberi olan Resûlullah'a, âline ve ashabına olsun.

Müslümanların dâreyn saadetine ulaşmaları için dinin emir ve yasaklarına riayet ederek yaşamaları gerekir. Bu konuda Müslümanlara yol gösteren, sevap ile günah davranışları ayırt etmelerini sağlayan ilim, fıkıh ilmidir.

Fıkıhî bilginin bir kısmı çağlar üstü olup her zaman ve şartlarda geçerliliği olan değişmez hükümler iken, özellikle örf-âdet, maslahat, istihsan, sedd-i zerâî gibi delillere dayanarak verilen hükümler ise değişime açık niteliğe sahiptir. Sabit hükümleri değiştirmeye teşebbüs etmek yanlış olduğu gibi, değişime açık hükümleri sabit kural olarak sunmak da hatalı olacaktır.

Fıkıh, asr-ı saadetten günümüze kadar çeşitli aşamalardan geçerek zengin bir ilim hazinesi niteliği kazanmıştır. Bu kadar geniş malumat içinde nasıl hareket edileceği tarihî süreçte hep gündemde olmuştur. Hukukî istikrarı ve mezhep görüşlerinde tutarlılık içinde kalmayı önceleyenler bir mezhebi merkeze alarak hareket etmeyi savunurken, fıkıhın zenginliğinden olabildiği ölçüde yararlanmayı ve hayat ile fıkıh arasında kopmaz bağlar kurmayı hedefleyenler farklı ictihadlardan ve mezhep görüşlerinden istifadeyi savunmuşlardır. Bu kitapta “Tercih Fıkıhı” terimi, ilim dünyasına sunulmaktadır. Tercih fıkıhında ehlinde sâdır olan tüm ictihadların gerekli şartlar altında kullanılabilir olduğu kabulünden hareket edilmektedir.

Kitaptaki soru ve cevapların tespitinde gündelik hayatta var olan veya karşılaşılabilmesi muhtemel konulardan olmasına özen gösterilmiştir. Tercihi gerektirecek bir durum ya da gerekçe olmayan ve hakkında ittifak bulunan konulara ise bu çalışmada yer verilmemiştir.

Bu kitabın mezhep görüşlerini bir bütün olarak beyan etmeye yönelik mukayeseli bir çalışma olmadığının altının çizilmesi gerekir. Bu sebeple kitapta soruya verilen cevaba fıkıh hazinesinden dayanak olmak üzere “Mezhep-Fukaha Görüşü” başlığı altında mezhep veya fakih görüşlerinden bir veya birkaç görüşe yer verilmekle yetinilmiştir. Her meselede bütün mezhep yaklaşımlarının beyan edilmesi hedeflenmemiştir. Dolayısıyla, mesela “Hanefî ve Şâfiî mezheplerine göre bu husus caizdir” denildiğinde diğer mezheplere göre caiz değil anlamına gelmemektedir. Ele alınan konu hakkında sadece bir-iki mezhep görüşünün nakledilmesinin birden fazla sebebi bulunmaktadır. Bu sebepler; diğer mezheplerin konu ile ilgili yaklaşımının tespit edilememesi, ilgili konu hakkında mezhep görüşünde meselenin ayrıntılı yönleri itibariyle farklılıklar bulunması, zikredilen görüşe muhalif olunması ve müctehide ait birbirinden farklı görüşlerin rivayet edilmesidir. Mezhep görüşleri beyan edilirken dört mezhepten herhangi bir mezhebin ismi zikredilmediğinde bu farklı ihtimallerin olabileceği göz önünde tutulmalıdır.

Fıkıhta tercihe konu olması gereken konular bu kitapta olanlar ile sınırlı değildir. Elbette farklı zaman ve şartlarda fıkıhın zengin hazinesinden teşriîn yüce hikmetleri gözetilerek ve metodolojik perspektif korunarak birçok tercihte bulunmak mümkündür. Bu alanda yeni eserler yazılması ilim dünyasına önemli katkısının yanında hayat ile fıkıh arasında sıkı bir bağ kurulmasına da yardımcı olacaktır.

Kitapta yer alan Arapça özetlerin hazırlanmasında ilimlerinden istifade ettiğim Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Nureddin Kattan ve Dr. Öğr. Gör. Marvan Mugalles’e teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Gayret kuldan, muvaffakiyet Allah’tandır.

Prof. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Ankara, 2025

KAYNAKLAR

- Aktan, Hamza. “Âkile”. *DİA*. <https://islamansiklopedisi.org.tr/akile> (11.04.2025).
- Akyüz, Vecdi. *Mukayeseli İbadetler İlmihali*. İstanbul: İz Yayıncılık, 1995.
- Algül, Hüseyin vdğr. *İlmihal*. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.
- Bağdâdî, Ebû Muhammed Abdülvehhâb b. Alî et-Tağlibî. *Uyûnü'l-mesâil*. thk. Ali Muhammed İbrahim. Beyrut: Dâru İbn Hazm, 2009.
- Bardakoğlu, Ali. “İcâre”, *DİA*. <https://islamansiklopedisi.org.tr/icare> (20.01.2025).
- Bardakoğlu, Ali. “Hibe”, *DİA*. <https://islamansiklopedisi.org.tr/hibe> (03.07.2025).
- Begavî, Ebû Muhammed Muhyissünne Hüseyin b. Mesud. *et-Tehzîb fî fikhi'l-imam eş-Şâfiî*. Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1997.
- Buhûtî, Mansur b. Yunus b. Salahiddin. *el-Minahü's-şâfiyat bi-şerhi müfredati'l-İmam Ahmed* thk. Abdullah b. Muhammed el-Mutlak. Riyad: Dâru Küñûzi İşbiliyâ, 2006.
- Büsnevî, Hasan b. Nesûhin. *Câmiü'l-mezâhib limâ fihî min ihtilâfi'l-mezâhib*. Riyad: Dâru Faris, 2022.
- Cebeci, İsmail. “Vücûh”, *DİA*. <https://islamansiklopedisi.org.tr/vucuh> (02.07.2025).
- Cessâs, Ebû Bekr Ahmed b. Alî er-Râzî. *İhtisaru İhtilâfi'l-fukaha li't-Tahavî*. Beyrut: Dâru'l-Beşairi'l-İslâmiyye, 1995.

- Damad, Abdurrahman Şeyhîzâde Efendi. *Mecmaü'l-enhur fi şerhi Mülteka'l-ebhur*. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Ârabî, t.y.
- Dımaşkî, Muhammed b. Abdurrahman. *Kitabü'r-rahmeti'l-ümme fi ihtilâfi'l-eimme*. Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1987.
- Döndüren, Hamdi. “Müsâkât”. *DİA*. <https://islamansiklopedisi.org.tr/musakat> (07.10.2024).
- Duman, Soner. “Ebû Hanîfe'nin İctihadlarındaki Değişim (Kaynaklar - Sebepler - Analiz)”. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi* 19, (2012), 149-164.
- Durmuş, Abdullah. “Fıkıhta Karz Sözleşmesinde Vade Şartının Bağlayıcılığı Meselesi”. *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi* 16 (2010), 315-330.
- Ebû Dâvûd, Süleyman b. Eş'as. *Sünen-i Ebû Dâvûd Terceme ve Şerhi*. trc. N. Yeniel-H. Kayapınar. İstanbul: Şamil Yayınevi, 1987.
- Erkal, Mehmet. “Zekât”, *DİA*. <https://Islamansiklopedisi.Org.Tr/Zekat#1> (27.06.2024).
- Ferrâ, Ebû Ya'la Muhammed b. Hüseyin. *et-Ta'likü'l-kebîr fi'l-mesâili'l-hilâfiyye beyne'l-eimme*. Dımaşk: Dâru'n-Nevadir, 2014.
- el-Fetâva'l-Hindiyye*, Burhanpurlu Şeyh Nizam vdğr. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1991.
- Gamravî, Muhammed ez-Zührî. *es-Sirâcü'l-vehhâc şerhi alâ metni'l-Minhâc*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1995.
- Gaznevî, Ebû Hafs Siraceddin Ömer. *Zübdetü'l-ahkâm fi ihtilâfi mezâhibi'l-eimmeti'l-erbaati'l-a'lâm*. Dımaşk: Müessesetü'r-Risale, 2017.
- Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed. *el-Vasît fi'l-mezheb*. Kahire: Dâru's-Selâm, 1417.
- Hırakî, Ebu'l-Kâsım Ömer. *Muhtasar*. Tanta: Dâru's-Sahâbe li'Türâs, 1993.

- İbn Âbidîn, Muhammed Emin b. Ömer. *Reddü'l-muhtâr ala Dürri'l-muhtâr*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1992.
- İbnü'l-Hümmam, Kemâleddin Muhammed. *Şerhu fethü'l-kadîr*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, t.y.
- İbn Kayyim el-Cevziyye, Ebû Abdullah Şemseddin Muhammed. *İlâmü'l-muvakkıîn an Rabbi'l-âlemîn* thk. Muhammed Abdüselam. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1991.
- İbn Kudâme, Ebû Muhammed Muvaffakuddîn. *el-Kâfî fî fikhî'l-İmâm Ahmed*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994.
- İbn Kudâme, Ebû Muhammed Muvaffakuddîn. *el-Muğnî*. Kahire: Mektebetü'l-Kahire, 1968.
- İbn Kudâme, Ebû Muhammed Muvaffakuddîn. *el-Mukni' fî fikhî İmâm Ahmed b. Hanbel eş-Şeybânî*, thk. Mahmud el-Arnaûd Cidde: Mektebetü's-Sevâdî, 2000.
- İbn Nüceym, Zeynüddîn b. İbrâhîm b. Muhammed. *el-Eşbâh ve'n-nezâir*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1986.
- İbn Rüşd, Ebû'l-Velid Muhammed b. Ahmed. *Bidâyetü'l-müctehid ve nihâyetü'l-muktesid*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1997.
- İbnü'd-Dehhan, Ebû Şüca' Fahreddin Muhammed. *Takvîmü'n-nazar fî mesâilî hilâfîyye zâia fî nebezi mezhebiyye nâfia*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2001.
- Karâfî, Ebû'l-Abbas Şehabeddin Ahmed. *ez-Zahîra*. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 1994.
- Karaman, Hayreddin. *İslam Hukuk Tarihi*. İstanbul: Nesil Yayınları, 1989.
- Karaman, Hayreddin. *Dört Risale*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1982.
- Karaman, Hayreddin. *İslam Hukukunda İctihad*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1996.
- Karavî, Muhammed el-Arabî. *el-Hulâsatü'l-fikhiyye ala mezhebi's-sadeti'l-mâlikiyye*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, t.y.
- Kâsânî, Ebû Bekr Alaeddin Ebû Bekr b. Mes'ud. *Bedâiü's-sanâi' fî tertibi's-şerâi'*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-Arabî, 1982.

- Kudûrî, Ebû'l-Hüseyn Ahmed b. Ebî Bekr. *Metnü'l-Kudûrî*. Kahire: Mektebetü Muhammed Ali Sabîh, 1965.
- Mâverî, Ebû'l-Hasan Ali b. Muhammed. *el-Hâvî fî fıkhi's-Şâfi*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994.
- Mâzerî, Ebû Abdullah Muhammed b. Ali. *Şerhü't-Telkin*. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 2008.
- Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye*, Metni Kontrol Eden Ali Himmet Berki. İstanbul: Hikmet Yayınları, 1982.
- Merginânî, Ebû'l-Hasan Burhaneddin Ali b. Ebî Bekr. *el-Hidâye şerhu Bidâyeti'l-mübtedî*. İstanbul: Edâ Neşriyat, 1991.
- Mervezî, Ebû Abdullah Muhammed b. Nasr. *İhtilafü'l-fukaha*. Riyad: Mektebetu Edvai's-Selef, 2000.
- Mevsîlî, Ebû'l-Fazl Mecdüddin Abdullah. *el-Muhtar*. talik Orhan Çeker, Konya: Tekin Kitabevi, 2014.
- Mevsîlî, Ebû'l-Fazl Mecdüddin Abdullah. *el-İhtiyar li ta'lili'l-Muhtar*. İstanbul: Pamuk Yayınları, t.y.
- Müzenî, Ebû İbrâhim İsmail b. Yahyâ b. İsmail. *el-Muhtasar*. (el-Ümm kitabının içinde) Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1990.
- Nemerî, Ebû Ömer Cemâlüddîn Yûsuf b. Abdillâh b. Muhammed b. Abdilberr *el-İstizkârü'l-câmi ' li-mezâhibi fukahâ'i'l-emsâr*. thk. S. Muhammed Ata-Muhammed Ali Muavvad. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2000.
- Nesâî, Ebû Abdîrrahman Ahmed, *es-Sünen*. trc. A. Muhtar Büyükçınar vdğr. İstanbul: Kalem Yayıncılık, 1981.
- Nevevî, Ebû Zekerivvâ Yahyâ b. Şeref. *Minhâcü't-tâlibin*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, t.y.
- Nevevi, Ebû Zekerivvâ Yahyâ b. Şeref. *el-Mecmu'şerhi'l-Mühezzeb*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, t.y.
- Oğuz, Muhammed İhsan. *el-Beyânü's-Sedid fî Mebâhisi't-Tahkik ve't-Taklîd*. Kastamonu: Oğuz Vakfi Yayınları, 2025.
- Osmânî, Muhammed Takî. *Usûlü'l-iftâ ve âdâbuhû*. Dımaşk: Dâru'l-Kalem, 2014.

- Osmanlı Hukuk-ı Aile Kararnâmesi*. Yayına hazırlayan Orhan Çeker. Konya: Mehîr Vakfı Yayınları, 2017.
- Özdemir, Ahmet. “Yolculukta Namazın Vasıta Üzerinde Kılınması” *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi ASEAD*, 4/5 (2017), 51-63.
- Özdemir, Ahmet. “Tarihî Şartlar Özelinde Beyan Edilen İctihadların İfta Kaynağı Olarak Kullanılması Problemi” *Tasavvur Tekirdağ İlahiyat Dergisi*, 9 (Aralık-2023), 1543-1562.
- Özdemir, Ahmet. *Güncel Fıkıh problemlerinin Çözümünde Temel İlkeler ve Sözlük*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2024.
- Özdemir, Ahmet. “Karz Akdinin Mahiyeti ve Faizli İşlemleri Önleme Fonksiyonu”. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 12/1 (2012), 125-145.
- Remlî, Şemseddin Muhammed b. Ahmed. *Nihayetü'l-muhtâc ila şerhi'l-Minhâc*. Beyrut: Dâru'l-Fîkr, 1984.
- Rimî, Muhammed b. Abdullah es-Sardefî. *el-Menâi'l-bedîa fi ma'rifeti ihtilâfi ehli's-şerîati*. thk. Seyyid Muhammed Muhanni. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1999.
- Rûyânî, Ebû'l-Mehasin Abdülvahid. *Bahrü'l-mezheb fi fûrû'l-mezhebi'l-İmâm eş-Şâfiî*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2009.
- Sahnûn, Ebû Saîd Abdüsselâm et-Tenûhî. *el-Müdevvene*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994.
- Serahsî, Ebû Bekr Şemsüleimme Muhammed. *el-Mebsût*. Beyrut: Dâru'l-Fîkr, 2000.
- Şâfiî, Ebû Abdullah Muhammed b. İdris b. Abbas. *el-Ümm*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1990.
- Şîrâzî, Ebû İshak İbrâhim b. Ali. *Muhtasar fîmâ ihtelefe fihi Ebû Hanîfe ve's-Şâfiî*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2018.
- Tirmizî, Muhammed b. İsa b. Sevre. *İhtiyârâtü'l-fikhiyye*. Kahire: el-Mektebü'l-İslâmî liihyâi't-Turâs, 2005.

- Ukberî, Ebü'l-Mevahib Hüseyin b. Muhammed. *Ruûsü'l-mesaili'l-hilafıyye beyne cumhuri'l-fukaha*. tahkik ve dirase Hâlid b. Sa'd el-Haşlan. Riyad: Dâru Künûzi İşbiliyâ, 2001.
- Ûsâme b. Muhammed b. İbrahim Şeybân, *Tegayyürü'l-ictihâd: dirâse te'siliyye tatbikiyye*. Riyad: Dâru Künûzi İşbiliyâ, 2012.
- Yaman, Ahmet. *Fetvâ Usûlü ve Âdâbı*. İstanbul: İFAV Yayınları, 2017.
- Zemahşerî, Ebü'l-Kâsım Cârullah Mahmûd b. Ömer. *Ruûsü'l-mesail* thk. Abdullah Nezir Ahmed. Beyrut: Dâru'l-Beşâiri'l-İslâmiyye, 1987.
- Zuhaylî, Vehbe. *Fetava'l-asr fi'l-ibadât ve'l-muâmelât ve hâcâti'n-nâs ve istihsârâtihim*. Dimaşk: Dâru'l-Hayr, 2005.

ÖZGEÇMİŞ

Prof. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Kastamonu’da 1976 yılında doğdu. 1993 yılında Kastamonu İmam Hatip Lisesinden, 1998 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde İslâm Hukuku Anabilim Dalında 2000 yılında “*Çağımızda İftâ Usûlü*” adlı yüksek lisans tezini hazırladı. Daha sonra Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde 2008 yılında İslâm Hukuku Anabilim Dalında “*İslâm Devletler Hukukunda Uluslararası Kamu Düzeninin Savaş Yoluyla Sağlanması*” adlı doktora tezini hazırladı. 2025 yılında Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde Kamu Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans eğitimini tamamladı. 2011 yılında yardımcı doçent, 2019 yılında doçent, 2024 yılında profesör oldu. 1999-2011 yılları arasında İstanbul’da Ortaokulda Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretmeni ve İmam Hatip Lisesinde Meslek Dersleri öğretmeni olarak çalıştı. 2011 yılından itibaren Kastamonu Üniversitesinde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Yayınlanmış Bazı Eserleri:

Hayra Ulaştıran İlkeler, İstanbul 2008;

Resûl-ü Ekrem’in Ashab-ı Güzin’i Eğitimi Örnekliğinde İdeal Öğretmen İdeal Öğrenci, İstanbul 2009;

Hadislerin Rehberliğinde Kardeşlik Hukuku, Ankara 2014;

Kur'an'da Yer Alan Fikhî İlke ve Konular, Ankara 2014;

Hz. Peygamber'in Fikhî Hükümlerindeki Usûl ve İlkeler, Ankara 2015;

İslam Hukukunda Uluslararası Kamu Düzeni ve Savaş Hukuku, (Doktora Tezi), Ankara 2017;

Güncel Meselelere Fikhî Çözümler, İstanbul 2018;

Fikhî Bilgi ve İlkeler Işığında Eşya ve Şahsın Hukuku, İstanbul 2019;

Temel Fikhî Bilgiler, İstanbul 2020;

Bedâiü's-Sanâi Fî Tertibi'sh-Serâi' Muhtasarı (İbadetler), Ankara 2021;

Klasik ve Çağdaş Dönem Fıkıh Metinleri, Ankara 2022;

Fikhî Kurallar Işığında Kamu Yönetimi, Ankara 2023;

Güncel Fıkıh Problemlerinin Çözümünde Temel İlkeler ve Sözlük, Ankara 2024;

Fıkıh Akademik Araştırmaları İbadetler-Akitler-Uluslararası İlişkiler, Ankara 2024.